

## TUTKINTORAKENNEUUDISTUS JA OPETUSSUUNNITELMATYÖ

SESSIO I

12.11.2004

ASKO KARJALAINEN & TANJA LAPINLAMPPI

Sessiossa tarkastellaan tähänastista opetussuunnitelmien kehittämistyötä maamme yliopistoissa tutkinnonuudistuksen aikana. Tarkastelu perustuu w5w-projektin puitteissa saatuihin kokemuksiin. Missä määrin opetussuunnitelmien kehittämistä ollaan omaksumassa opetustehtävän hoidon perusasiaksi? Missä määrin se koetaan / on koettu ulkoisena pakkona, josta on pakko selviytyä?

9.15-9.35  
OPETUSSUUNNITELMATYÖN YDIN

9.35-10.35  
ESIMERKKEJÄ KÄYNNISSÄ OLEVASTA TYÖSTÄ

Case 1. Marjo-Riitta Mattus: Opetussuunnitelmatyö kuntoutuksessa, LY.

Case 2. Mirja Ruohoniemi: OPS-työ eläinlääketieteessä / Kliinisen eläinlääketieteen laitos, HY.

Case 3. Marianne Isola: Opetussuunnitelmatyö ja tutkinnonuudistus tietojenkäsittelytieteiden laitoksella, OY.

Case 4. Tanja Lapinlampi: Yhteisöllinen opetussuunnitelmatyö suomen kielessä, OY.

10.35-11.15  
SOPUSOINTUISEN MUUTOKSEN MAHDOLLISUUS AKATEEMISESSA ORGANISAATIOSSA  
Muutosvastarinta yliopisto-organisaatiossa ja sen käsitteleminen

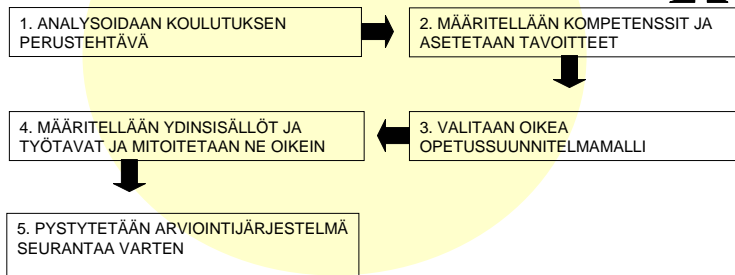
## RAKENNETAAN TOIMIVA OPETUSSUUNNITELMA YLIOPISTOIHIN JA KORKEAKOULUIHIN

### AINEKSET:

- PERUSTEHTÄVÄANALYYSI
- KOMPETENSSIANALYYSI JA TAVOITTEENASETELU
- OPETUSSUUNNITELMAMALLIT
- YDINAINESANALYYSI JA MITOITUS
- ARVIOINTIJÄRJESTELMÄ



### PROSESSI ELI ETENEMISJÄRJESTYS



Asko 2004

MUISTETAAN TEHDÄ LAAJASSA YHTEISTYÖSSÄ KOKO HENKILÖKUNNAN JA OPISKELIJOIDEN KANSSA

1. ANALYSOIDAAN KOULUTUKSEN PERUSTEHTÄVÄ

tulevaisuus-suuntautuneita näkökulmia ja perusteluja tieteen ytimestä

- professorityöryhmä
- benchmarking
- vahvuusmäärittely, profiloituminen ja painopistetarkastelu..

tulevaisuus-suuntautuneita näkökulmia ja perusteluja työelämästä

- alumnipalaute
- neuvottelukunnat
- ammattijärjestöt
- keskeiset työllistäjät ja yhteistyökumppanit; paneelit, seminaarit, kyselyt, kartoitukset, selvitykset..

tulevaisuussuuntautuneita näkökulmia ja perusteluja tärkeiltä tahoilta

- ministeriön linjaukset, alueelliset näkökulmat...

future files

Millaisia uusia tarpeita ja vaatimuksia koulutukseemme kohdistuu??

Ensimmäiseksi määritellään koulutuksen perustehtävä. Etsitään koulutukselle kestävä perusteet ja luodaan sille suuntaviivat sekä kandiin että maisteriin.

2. MÄÄRITELLÄN KOMPETENSSIT JA ASETETAAN TAVOITTEET

Turvaamme suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuuden ja hyvinvoinnin tuottamalla seuraavaa osaamista...

Tavoitteenamme on kouluttaa erikoiskandeja ja special-maistereita, joilla on kyky...

Koulutuksemme auttaa saavuttamaan nämä erityiset ja yleiset kompetenssit...

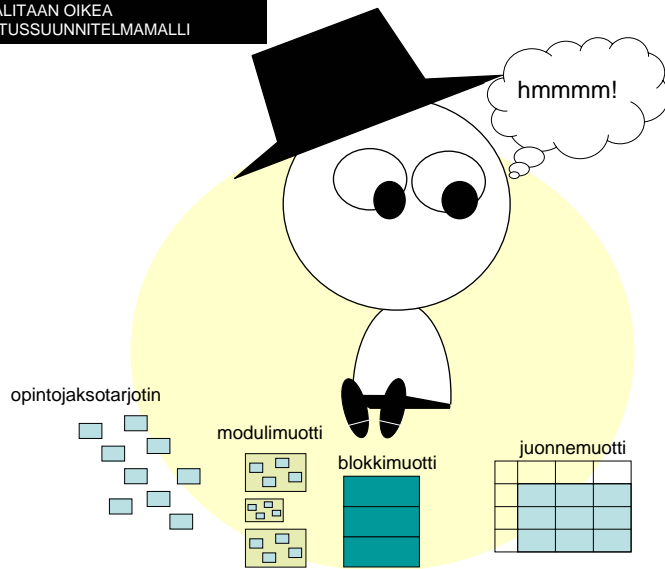
meillä on sellaiset tilat, laitteet, ihmiset ja tämä erityinen osaaminen.. mitä on realistista tavoitella?

Määrälliset tavoitteet

muista myös laitoksen lompakko

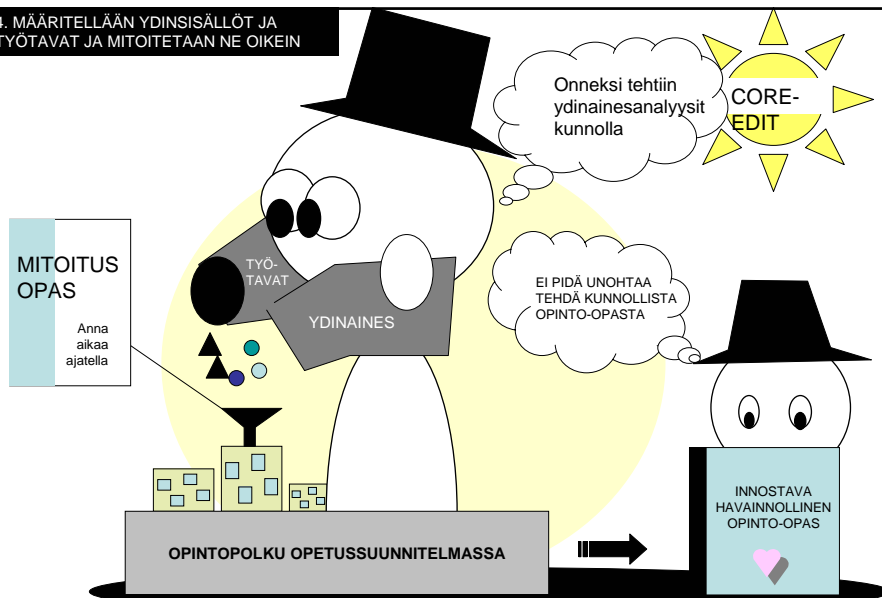
Sitten päätellään perusteiden pohjalta mitä osaamista koulutuksella pitää tuottaa, ja sorvataan tavoitteet sellaiseen kuntoon, että alkaa tuntua hyvältä.

3. VALITAAN OIKEA  
OPETUSSUUNNITELMAMALLI



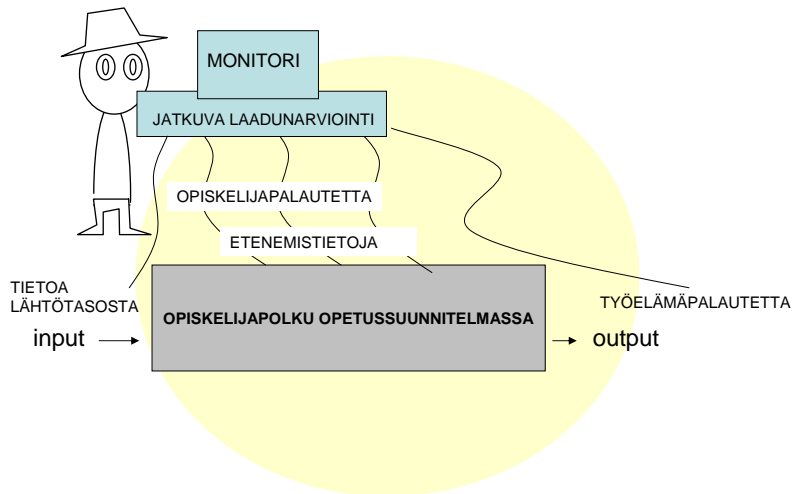
Sitten valitaan sellainen opetussuunnitelmamalli,  
että tavoitteisiin varmasti päästään, niin kuin on luvattu.

4. MÄÄRITELLÄN YDINSISÄLLÖT JA  
TYÖTAVAT JA MITOITETAAN NE OIKEIN



Kun muotti on valittu, se täytetään ydinsisällöillä ja opetusmenetelmillä, jotka annostellaan mitoituksen ohjeen mukaan. Ylitäyttöä on aivan erityisesti varottava.

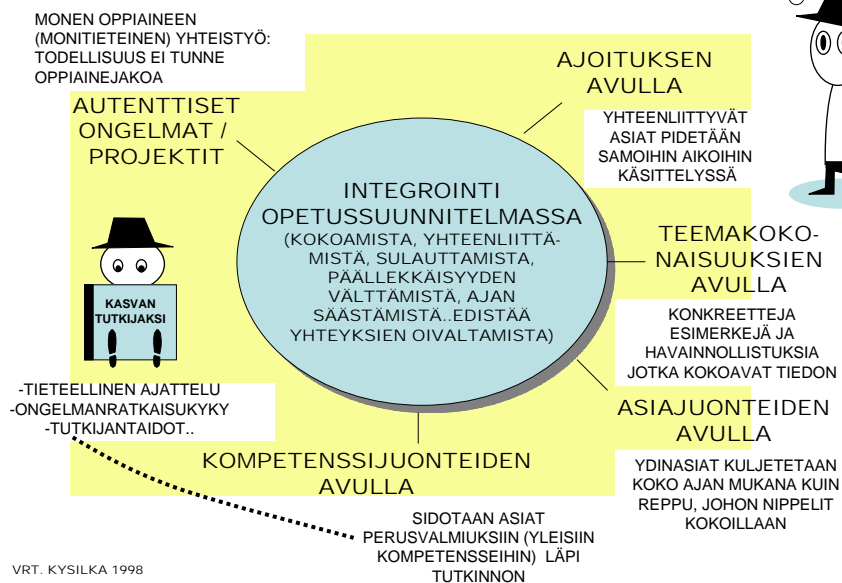
5. PYSYTYTÄÄN  
ARVIINTIJÄRJESTELMÄ  
SEURANTAA VARTEN



Lopuksi suunnitellaan opetussuunnitelman toteutumisen seuranta. On saatava käytännössä selville, miten koulutus onnistuu tehtävässään, jotta sitä osataan kehittää ja pitää se ajan tasalla.

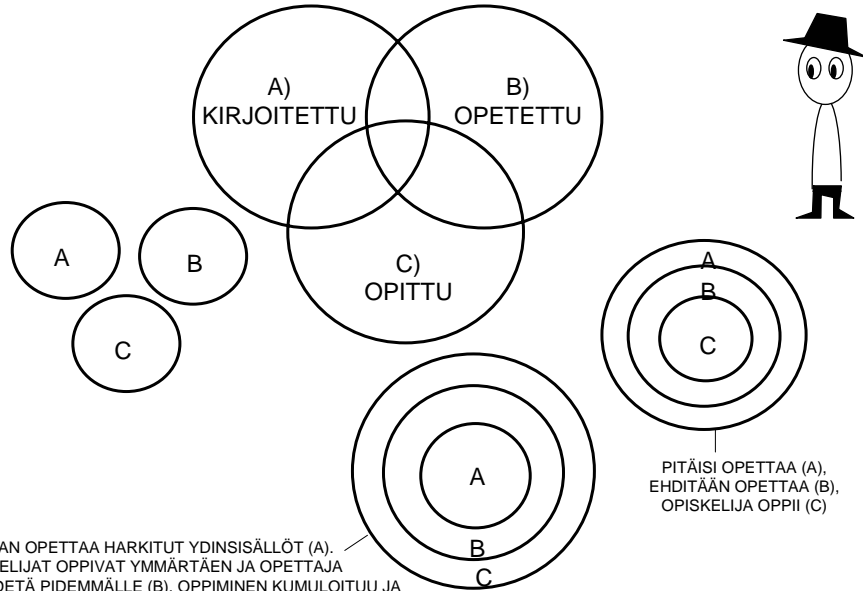
KRIITTINEN KYSYMYS

MUISTINKO INTEGRAATION EDUT?  
EIHÄN OLEELLINEN KOKONAISUUS  
JÄÄNYT HAJALLISEKSI TAI  
PALASITTAISEKSI



## TEHTÄVÄ

POHDI, ARVIOI JA SEURAA KÄYTÄNNÖSSÄ MITEN SUUNNITELMAT JA TODELLISUUS KOHTAAVAT UUDESSA OPETUSSUUNNITELMASSA?



## VARAUDU MUUTOSVASTARINTAAN

### KUN MUUTOS UHKAA YLIOPISTO-ORGANISAATION HITAUSVOIMAT KÄYNNISTYVÄT

ENSIN

JÄTETÄÄN MUUTOSSIGNAALI HUOMIOTTA

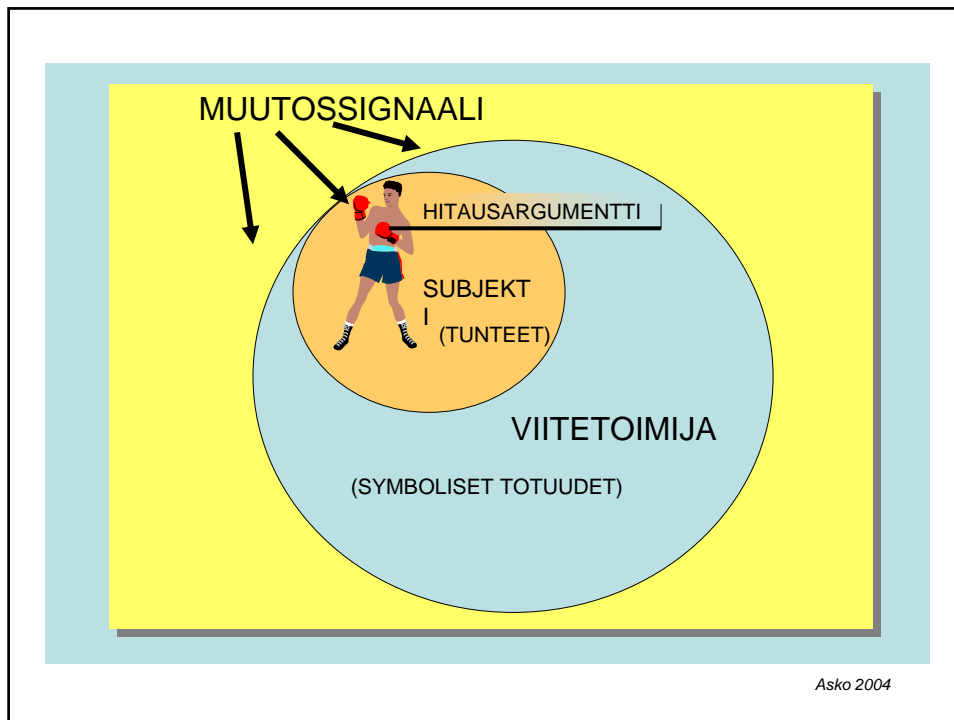
SITTEEN

VASTUSTETAAN MUUTOSTA (KÄTKETYSI JA/TAI AVOIMESTI)

LOPUKSI

PYRITÄÄN SAAMAAN MUUTOS VAIKUTUKSILTAAN  
MAHDOLLISIMMAN VÄHÄISEKSI

Asko 2004



### KLASSISIA HITAUSARGUMENTTEJA

- |  |
|--|
| 1. PIDÄTETÄÄN YLEISIN EPÄILTY SYYLLINEN: KASVATUSTIEDE   |
| 2. TÄMÄ EI TUO MITÄÄN UUTTA. NÄIN ON MEILLÄ ITSEASIASSA AINA TEHTY                               |
| 3. EI SOVI MEIDÄN TIETEeseen, KOSKA TIETEEMME (OPPIAINEEMME) ON NIIN TÄYSIN ERILAINEN            |
| 4. TÄTÄ ON JO MEILLÄ KOKEILTU (20v SITTEN) EIKÄ SE SILLOINKAAN TOIMINUT                          |
| 5. TIETEEMME KORKEA TASO ON NYT VAARASSA   |
| 6. TÄMÄ VIE VIIMEISENKIN AJAN (OPETUKSELTA, TUTKIMUKSELTA..)                                     |
| 7. TÄMÄ EI KUULU PERUSTEHTÄVIIN  |
| 8. OLISI TÄRKEÄÄ, MUTTA VAATISI ERILLISEN RAHOITUKSEN  |
| 9. NYKYKÄYTÄNTÖ TOIMII ILMEISESTI AIVAN HYVIN  |
| 10. HALLINTO SANELEE (TAAS) KUINKA MEIDÄN PITÄISI TEHDÄ  |
| 11. HALLINNOSTA EI OLE TULLUT RIITTÄVÄN TARKKOJA OHJEITA   |
| 12. TÄMÄ TÄYTYY HOITAA JOSSAKIN VAIHEESSA (ODOTELLAAN NYT VIELÄ, JA KATSOTAAN MITÄ MUUT TEKEVÄT) |

### HITAUSARGUMENTTEJA 2004

1. KANDIN TUTKINTOON VAADITTAVA SISÄLTÖ EI MAHDU KOLMEEN VUOTEEN.
2. OPISKELIJA EI OSAA MITÄÄN, JOS HÄN OPISKELEE VAIN NÄIN VÄHÄN TUNTEINA (1600X5).
3. EI OPPIMISTA VOI MITATA AJALLA!
4. EI VOI SANOA MIKÄ ON KESKIMÄÄRÄINEN OPISKELIJA.
5. TÄMÄN (OPS-TYÖN) PITÄISI OLLA JATKUVA PROSESSI. MIKSI NYT KAIKKI TEHDÄÄN KERRALLA?
6. MILLÄÄN JÄRKISYILLÄ EI VOIDA PERUSTELLA TYHJÄÄ TYÖTÄ, JOLLA YLIOPISTON OPETTAJIA SIMPUTETAAN. MAHTAAKOHAN KUKAAN LUKEA YDINAINESANALYSEJA.
7. VUOROKAUDEN TUNNIT EIVÄT RIITÄ TIETEEN JA OPETUSTAIDON KVALIFIKAATIOIDEN YHDISTÄMISEEN YHTEEN HENKILÖÖN.
8. OHJAUSMALLEILLA TAVOITELLAAN SITÄ ETTÄ TIETEELLINEN TYÖSKENTELY MUUTTUISI AIVOTYÖSTÄ SELKÄYTIMELLÄ SUORITETTAVAKSI.
9. KUINKA IHMEESSÄ JOLLAKIN VOISI OLLA AIKAA MUUN KUIN YÖUNEN TAI TUTKIMUSTYÖN KUSTANNUKSELLA OSALLISTUA (WSW-) KURSSILLE JA MITÄ IHMEEN HYÖTYÄ SIITÄ VOISI OLLA.
10. TOSITIEDEHENKILÖ TEKEE TIETEELLISTÄ TYÖTÄÄN RIIPPUMATTA VALLANKUMOUKSESTA.
11. KOKO AJATUS HOPS-KAAVAKKEISTA ON OSOITUS SIITÄ, ETTÄ JOTAKIN ON VALTAKUNNASSA PAHASTI VIALLA - LIIKAA KASVATUSTIETEILIJÖITÄ VÄÄRISSÄ PAIKOISSA, VAI?

HITAUSARGUMENTIT VOIDAAN YLEENSÄ KUMOTA VASTA-ARGUMENTEILLA RATIONAALISISSA KESKUSTELUSSA

